

Jarosław Dziuba

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze
Katedra Finansów i Rachunkowości
jaroslaw.dziuba@ue.wroc.pl

ZNACZENIE ODPISU 1% PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH W FINANSOWANIU ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO W POLSCE

Streszczenie: W artykule dokonano analizy znaczenia przychodów z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w finansowaniu działalności organizacji pożytku publicznego (OPP). Zarówno wartość dokonywanych przez podatników odpisów, jak i ich liczba w ostatnich latach wykazują tendencję wzrostową. Znaczenie tego źródła finansowania w całym sektorze OPP jest istotne, gdyż stanowi ono ok. 8,5% przychodów ogółem i pokrywa prawie 9% kosztów, a najwyższe relacje występują w organizacjach o największej skali pozyskiwanych tą drogą przychodów. Mankamentem mechanizmu „1%” jest duża asymetria w rozkładzie przychodów z tego źródła wśród OPP, przez co w dużej części organizacji ma ono marginalne znaczenie.

Słowa kluczowe: organizacja pozarządowa, organizacja pożytku publicznego, podatek, preferencje podatkowe, system podatkowy.

JEL Classification: H200, K340, L310.

Wprowadzenie

Organizacje pozarządowe tworzą tzw. trzeci sektor gospodarki, którego wyróżnienie jest uzasadnione ze względu na odmienną charakterystykę względem sektora administracji publicznej (I sektor) i sektora prywatnego (II sektor). Organizacje trzeciego sektora łączą cechy dwóch wymienionych, wykonując zadania o charakterze użyteczności publicznej przy zachowaniu niepublicznej własności [Moroń, 2012, s. 14].

Wykonywanie zadań z zakresu użyteczności publicznej, a więc charakterystycznych dla sektora publicznego, uzasadnia możliwość uzyskiwania szczegól-

nego wsparcia tej działalności ze strony władz publicznych. Wsparcie takie może być realizowane również za pomocą narzędzi podatkowych, które dzięki funkcji stymulacyjnej podatków stanowią istotne instrumenty polityki ekonomiczno-społecznej państwa.

Celem artykułu jest ocena znaczenia odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w finansowaniu działalności organizacji pozarządowych o statusie organizacji pożytku publicznego (OPP).

1. Organizacje pożytku publicznego jako szczególny rodzaj organizacji pozarządowych

Podstawy prawne dla działalności trzeciego sektora w Polsce stanowi Konstytucja RP. Szczegółowe ramy prawne tworzy natomiast z jednej strony ustawodawstwo dotyczące trzeciego sektora jako całości, z drugiej zaś ustawy odnoszące się do konkretnych form prawnych organizacji.

W pierwszym przypadku należy wymienić Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zgodnie z art. 3 ust. 1 działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w 39 punktach w art. 4 ust. 1 ustawy. Działalność pożytku publicznego może być prowadzona w sposób odpłatny i nieodpłatny.

Ustawa wprowadza legalną definicję organizacji pozarządowych. Są nimi osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi oraz nie działają w celu osiągnięcia zysku.

Organizacje pozarządowe, począwszy od 1 stycznia 2004 r., mogą ubiegać się o uzyskanie szczególnego statusu organizacji pożytku publicznego, jeśli spełnią łącznie wszystkie warunki wymienione w art. 20 ustawy. Należą do nich m.in.:

- 1) prowadzenie działalności pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności lub określonej grupy podmiotów;
- 2) możliwość prowadzenia działalności gospodarczej wyłącznie jako dodatkowej w stosunku do działalności pożytku publicznego;
- 3) przeznaczanie nadwyżki przychodów nad kosztami na działalność, o której mowa w pkt. 1,

- 4) posiadanie uchwalonego statutu i innych aktów wewnętrznych, które przewidują istnienie kolegiального organu kontroli i nadzoru,
- 5) prowadzenie działalności pożytku publicznego nieprzerwanie przez co najmniej 2 lata.

Biorąc pod uwagę te wymogi, OPP można określić jako „kwalifikowaną kategorię organizacji pozarządowej, którym głównym celem jest działalność społecznie użyteczna i która nie działa w celu osiągnięcia zysku, a ewentualnie uzyskany dochód przeznacza na prowadzenie tej działalności” [MPiPS, 2015, s. 1]. Uzyskanie statusu OPP następuje w drodze postępowania rejestrowego i wpisu informacji o takim statusie w KRS.

Według danych publikowanych w interwałach dwuletnich przez GUS (tabela 1) na koniec 2016 r. aktywnie działało prawie 92 tys. organizacji pozarządowych, z czego 9,1 tys., czyli prawie 10%, stanowiły OPP. Jednostki te osiągnęły roczne przychody przekraczające 7,3 mld zł, co stanowiło 27,4% przychodów wszystkich aktywnych organizacji III sektora (26,5 mld zł). Podobną skalą wartości i stosunkiem charakteryzowały się koszty ogółem ponoszone przez omawiane jednostki. W porównaniu z latami wcześniejszymi można zaobserwować tendencje wzrostowe zarówno jest chodzi o liczbę, jak i przychody oraz koszty OPP.

Tabela 1. Liczba oraz wielkość przychodów i kosztów ogółem aktywnych organizacji pozarządowych i OPP w Polsce w latach 2010-2016

Wyszczególnienie	2010	2012	2014	2016
Liczba (w tys.)				
Organizacje pozarządowe – OP	80,4	83,5	100,7	91,9
OPP	7,3	8,0	8,6	9,1
Relacja OPP/OP	9,1%	9,6%	8,5%	9,9%
Przychody ogółem (w mln zł)				
Organizacje pozarządowe – OP	23 223,6	24 146,8	26 071,9	26 473,8
OPP	5 955,5	6 969,8	7 426,9	7 266,4
Relacja OPP/OP	25,6%	28,9%	28,5%	27,4%
Koszty ogółem (w mln zł)				
Organizacje pozarządowe – OP	21 135,5	22 338,9	23 740,9	24 365,1
OPP	5 221	6 376,3	6 565,4	6 968,1
Relacja OPP/OP	24,7%	28,5%	27,7%	28,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [GUS, 2016, s. 192; 2017, s. 190].

Status OPP umożliwia korzystanie z licznych przywilejów i uprawnień [Kurleto, 2008, s. 85], wśród których znajdują się także te o charakterze podatkowym.

2. Odpis 1% PIT jako forma podatkowego wsparcia działalności organizacji pożytku publicznego

Preferencje i przywileje podatkowe w 3. sektorze kierowane są przede wszystkim do podsektora OPP i polegają na zwolnieniu z podatków: dochodowego od osób prawnych, VAT, od nieruchomości, od czynności cywilnoprawnych oraz z opłaty skarbowej [Dziuba, 2017, s. 165].

Jednym z najważniejszych uprawnień przysługującym OPP jest możliwość otrzymywania przychodów z **1% podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)**. Mechanizm finansowania organizacji 1% podatku należnego PIT został wprowadzony na mocy art. 27 Ustawy o działalności pożytku publicznego i woltariacie [2003], zgodnie z którym „podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego”. Środki te stanowią jedno ze źródeł przychodów OPP, które mogą być przeznaczone tylko na finansowanie działalności pożytku publicznego. Szczegółowe zasady i tryb przekazywania środków przez podatników zawarte są w Ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Funkcjonowanie mechanizmu „1%” można, z punktu widzenia tej regulacji, podzielić na 2 okresy. W pierwszym, obejmującym lata 2004-2007, obowiązywał art. 27d ustawy podatkowej. Na jego mocy mechanizm „1%” funkcjonował jak typowa ulga podatkowa, zmniejszająca zobowiązanie podatkowe. Aby z niej skorzystać, podatnik musiał najpierw dokonać samodzielnej wpłaty (potwierdzonej dowodem wpłaty) na konto jednej lub wielu OPP w terminie od 1 stycznia roku podatkowego, w którym składane jest zeznanie podatkowe, do dnia złożenia zeznania. Począwszy od 2005 r., termin dokonywania wpłat rozszerzono o okres od 1 maja do 31 grudnia roku podatkowego, za który składane jest zeznanie. Dokonanie wpłaty uprawniało do zmniejszenia podatku dochodowego o wartość tej darowizny, jednak zmniejszenie to nie mogło przekroczyć 1% podatku należnego wykazanego w zeznaniu. Podatnik po złożeniu zeznania oczekiwał na zwrot z urzędu skarbowego nadpłaconego podatku.

Począwszy od 2007 r., tryb podatkowego wsparcia OPP uległ zmianie. Art. 27d ustawy podatkowej został uchylony, a pojawił się nowy art. 45c. Zgodnie z tym przepisem podmiotem odpowiedzialnym za przekazanie środków stał się naczelnik urzędu skarbowego właściwego miejscowo dla złożenia zeznania podatkowego przez podatnika. Rolą podatnika jest wskazanie w zeznaniu podatkowym jednej OPP poprzez podanie jej numeru wpisu do KRS, wraz z kwotą do przeka-

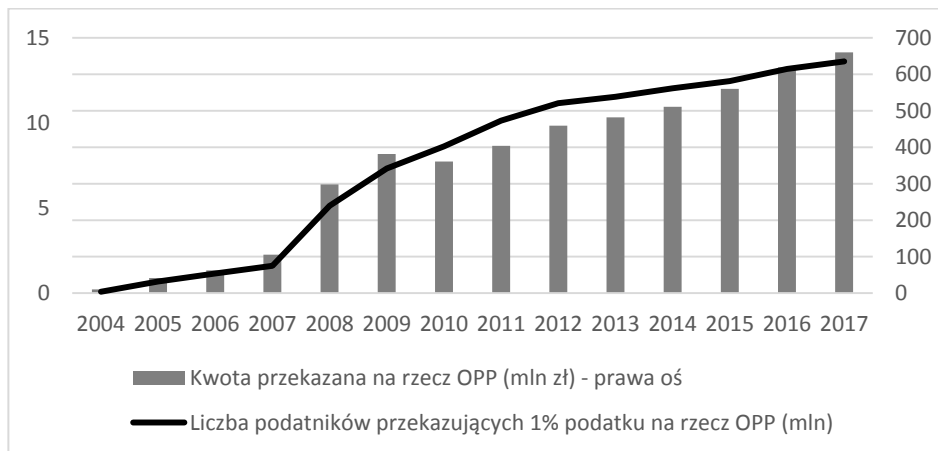
zania, nie wyższą niż 1% podatku. Kwota ta jest przekazywana w terminie od maja do lipca roku następującego po roku podatkowym. Warunkiem przekazania kwoty „1%” jest zapłata w pełnej wysokości podatku należnego, będącego podstawą jej obliczenia. Warunkiem jej otrzymania przez OPP jest natomiast zamieszczenie organizacji w corocznym wykazie OPP uprawnionych do otrzymania tego wsparcia.

Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (art. 27a) Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego prowadzi w formie elektronicznej wykaz organizacji mających status OPP na dzień 30 listopada roku podatkowego, na które podatnik może przekazać 1% podatku i nie później niż dnia 15 grudnia zamieszcza ten wykaz na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w BIP. Przed 28 października 2017 r. takie kompetencje posiadał minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Warunkiem umieszczenia OPP w wykazie jest spełnienie przez organizację obowiązków dotyczących umieszczenia na wskazanej stronie internetowej rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności oraz rocznego sprawozdania finansowego. Dodatkowym warunkiem jest brak spisów w KRS informacji o otwarciu likwidacji lub ogłoszeniu upadłości organizacji. W wykazie z dnia 24 kwietnia 2018 r. w rejestrze organizacji uprawnionych do otrzymania 1% znajdowało się 8889 podmiotów.

Zmiana przepisów, z punktu widzenia podatnika, niewątpliwie uprościła procedurę przekazania omawianego wsparcia finansowego. Zatraciło ono formę ulgi podatkowej, bowiem wartość ta nie stanowi już redukcji zobowiązania podatkowego, tak jak klasyczne preferencje podatkowe, ale jest przychodem OPP. Odpis 1% podatku na rzecz OPP jest jednocześnie uszczupleniem dochodów budżetu państwa i w związku z tym może być traktowany jako specyficzny wydatek budżetowy, realizowany za pomocą systemu podatkowego.

3. Znaczenie 1% PIT w działalności organizacji pożytku publicznego

Odpis 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych stanowi źródło przychodów OPP, począwszy od 2004 r., kiedy to ponad 80 tys. podatników (0,3% podatników ogółem) przekazało kwotę 10,4 mln zł, co stanowiło 0,03% podatku należnego. W kolejnych latach można było zaobserwować dodatnią dynamikę tych dwóch wielkości. Najbardziej znacząca była ona w 2008 r., kiedy to liczba podatników, którzy przekazali OPP 1% swojego podatku dochodowego, wzrosła względem 2007 r. o 220% do 5,1 mln osób. Towarzyszył temu wzrost wartości przekazanych kwot o 183%, osiągając wartość 298 mln zł (rys. 1).

Rys. 1. Suma środków przekazanych OPP w ramach mechanizmu 1% oraz liczba podatników przekazujących te środki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [www 1].

Powodem tak dynamicznej zwyżki były opisane zmiany prawne ułatwiające proces przekazywania wsparcia. Jedynie w roku 2010 odnotowano niewielką obniżkę wartości bezwzględnej przekazanych kwot o 5%. Przyczyn tego nie należy doszukiwać jednak w spadku aktywności podatników w przekazywaniu 1%, na co dowodem jest wzrost liczby podatników dokonujących odpisu o 18%, ale w zmniejszeniu się ogólnej sumy podatku należnego za 2009 r. Był to m.in. skutek wprowadzenia dwustopniowej skali podatkowej i zmniejszenia obciążeń fiskalnych podatników.

W ostatnich latach dynamika wzrostu wartości przekazywanych kwot oraz liczby podatników ustabilizowała się. W końcowym analizowanym okresie, tj. w 2017 r., wartość przekazanych OPP odpisów osiągnęła prawie 660,2 mln zł, a dokonało ich ponad 13,6 mln podatników, czyli 50% ich ogólnej liczby (tabela 2). W relacji do wartości podatku należnego odpisy stanowią ok. 0,76% i wykazują w ostatnich latach tendencję wzrostową – na przykład w 2010 r. relacja ta wynosiła 0,67%.

W latach 2010-2017 obserwuje się także ciągły wzrost liczby OPP, które wykazują w strukturze przychodów wpływy z 1%. W 2017 r. takie przychody wykazało 8238 organizacji, czyli o ponad 15% więcej niż w 2010 r. i ponad 26% więcej niż w najgorszym pod tym względem 2011 r.. Niemal wszystkie OPP (96,5%), uprawnione do otrzymania „1%”, były w 2017 r. jego beneficjentami, podobnie zresztą jak w latach poprzednich.

Tabela 2. Informacja dotycząca 1% podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych OPP w latach 2010-2017*

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba podatników (tys.)	8 624	10 135	11 166	11 537	12 034	12 457	13 178	13 614
– jako % ogólnej liczby podatników	33	38	43	44	45	47	49	50
Kwota przekazana OPP (mln zł)	360,9	403,9	459,4	482,2	511	560	617,5	660,2
– jako % należnego podatku	0,64	0,67	0,71	0,72	0,72	0,74	0,76	0,76
Liczba OPP-beneficjentów 1%	7128	6533	6859	7110	7423	7800	8108	8238
– jako % ogółu OPP uprawnionych do otrzymania 1%	89,5	97,4	97,7	97,5	97,0	97,1	98,6	96,5
Średnia kwota „1%” na OPP (tys. zł)	50,6	61,8	67,0	67,8	68,8	71,0	76,4	80,1
Mediana (tys. zł)	5,5	5,8	5,7	5,5	5,2	5,0	5,0	4,9

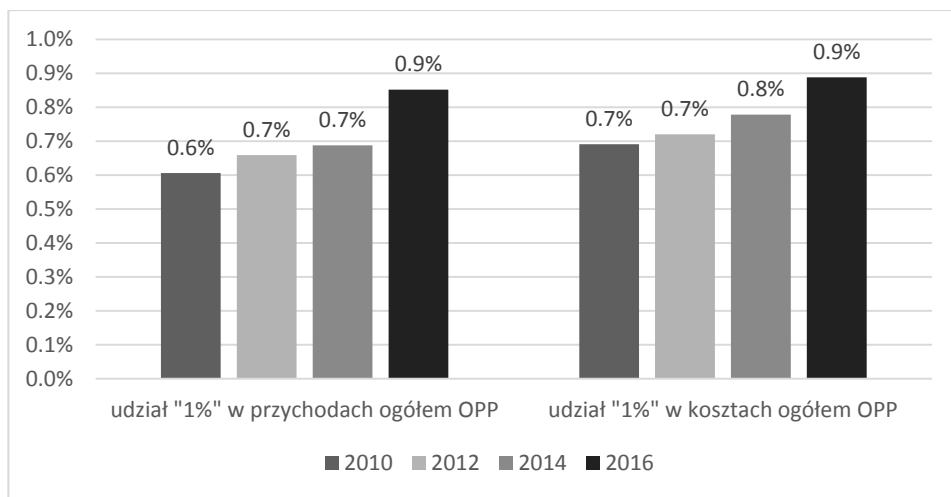
* Dane prezentowane według roku przekazania środków, a nie roku rozliczenia podatku, np. dane za 2010 r. dotyczą odpisu 1% podatku za rok 2009 itd.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [www 1].

Średnia kwota z „1%” przypadająca na jedną organizację w 2017 r. wynosiła 80,1 tys. zł, czyli o ponad 58% więcej niż w 2010 r. Wzrostowi średniej wartości przekazywanych kwot towarzyszy systematyczny spadek mediany do 4,9 tys. zł w 2017 r. z 5,5 tys. zł w 2010 r. i 5,8 tys. zł w 2011 r. Oznacza to zwiększające się rozwarstwienie OPP pod względem otrzymywanych kwot z „1%”. Analiza statystyczna rozkładu przychodów OPP z 1% wskazuje na dużą jego asymetrię. Dla przykładu, w 2017 r. największa kwota, jaka przypadła na jedną OPP, wyniosła prawie 149 mln zł, co stanowiło ponad 22,5% całej wartości odpisów „1%”, a 10% organizacji zgromadziło ponad 90% całej tej sumy.

Znaczenie „1%” w finansowaniu zadań sektora OPP można ocenić, odnosząc przychody z tego źródła do przychodów i kosztów ogółem tego sektora. W latach 2010-2016¹ można zaobserwować systematyczny wzrost tych relacji. W 2016 r. osiągnęły one odpowiednio 8,5% i 8,9%, podczas gdy w 2010 r. było to 6,1% i 6,9% (rys. 2). Dane zagregowane, dotyczące całego sektora, świadczą o tym, że OPP w coraz większym stopniu opierają swoją działalność na wpływach 1% podatku PIT, a udział tego źródła w strukturze finansowania należy uznać za znaczący.

¹ W okresie pracy nad artykułem nie były jeszcze znane dane dotyczące przychodów i kosztów OPP w 2017 r.

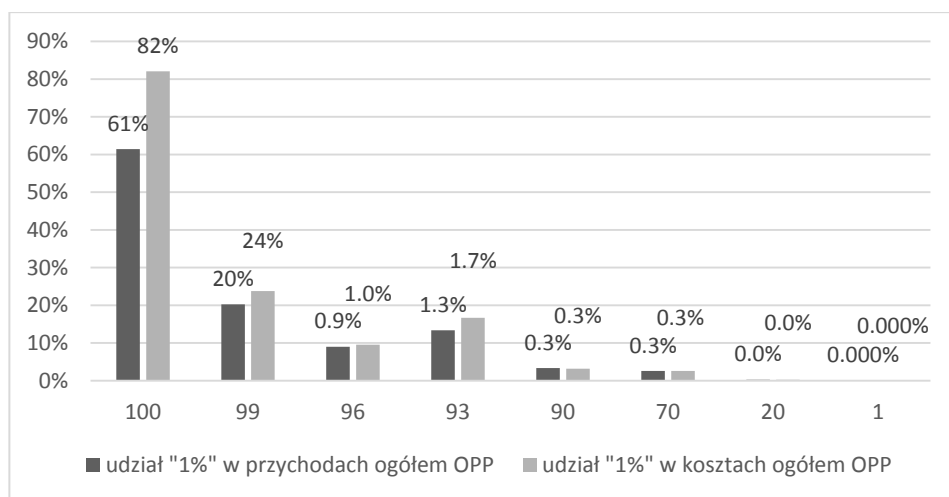

Rys. 2. Przychody z 1% PIT w relacji do przychodów i kosztów ogółem OPP

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [www 1; GUS, 2016, 2017].

W celu potwierdzenia wniosków wynikających z analizy danych zagregowanych dokonano analizy jednostkowej sprawozdań 80 wybranych OPP za 2016 r. Wyboru dokonano metodą losowo-warstwową, gdzie warstwą był poziom przychodów z tytułu 1%. Do analizy przyjęto po 10 organizacji z najwyższą i najniższą wartością wpływów z 1% oraz po 10 organizacji z wartością wpływów na poziomie percentyli: 99, 96, 93, 90, 70 i 20. Taki dobór obiektów do analizy zapewniał odpowiednie zróżnicowanie danych przy mocno asymetrycznym ich rozkładzie.

W wyniku dokonanej analizy statystycznej zaobserwowano duże zróżnicowanie udziału wpływów z 1% w strukturze przychodów i w relacji do kosztów ogółem, zależne od poziomu pozyskiwanych kwot. Generalnie im więcej OPP pozyskują środków w ramach mechanizmu 1%, tym większe znaczenie mają te środki finansowaniu tych organizacji, a mniejsze znaczenie mają inne źródła finansowania. W 10 jednostkach o największej skali absorpcji środków z 1% ich udział sięgał 61% w przychodach ogółem oraz 82% w relacji do poniesionych kosztów ogółem. Wraz ze spadkiem pozyskiwanych kwot relacje te ulegały zmniejszeniu do wręcz symbolicznych wartości w OPP na poziomie 20 i 1 percentyla (rys. 3).

Rys. 3. Przychody z 1% PIT w relacji do przychodów i kosztów ogółem OPP w zależności od wielkości wpływów z 1%.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [www 1; www 2].

Powyższa analiza prowadzi do wniosku, że OPP, które są zdolne pozyskiwać wysokie kwoty w ramach 1%, opierają swoją działalność głównie na tym źródle finansowania, traktując inne rodzaje przychodów uzupełniająco. Wyjątkiem w tej grupie OPP jest Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, w przypadku której omawiane relacje kształtują się na poziomie nieco ponad 8%, a głównym źródłem przychodów są zbiórki publiczne. Gdyby wyłączyć tę fundację z analizy, to relacje te osiągnęłyby odpowiednio 75% i 109%, co tylko potwierdza powyższy wniosek. Mniejsze zdolności pozyskiwania środków z 1%, a co za tym idzie, mniejsze przychody z tego źródła zmuszają OPP do większej aktywności w zabieganiu o przychody z innych źródeł, co sprawia, że znaczenie mechanizmu „1%” w ich działalności jest znacznie mniejsze.

Mechanizm ten niewątpliwie wpływa na skalę działania OPP i jest związany z ich wielkością, mierzoną wartością aktywów. Zależności, mierzone współczynnikiem korelacji Pearsona, pomiędzy wartością środków pozyskanych z 1% a wartością przychodów i kosztów ogółem oraz wartością aktywów w badanej próbie OPP są bardzo wysokie i wynoszą odpowiednio 0,97 i 0,96 oraz 0,99, przy czym najwyższe są one w jednostkach o największej skali absorpcji środków z „1%”. Pojawia się jednak pytanie, czy to skala pozyskiwanych z 1% środków kształtuje skalę działania i wielkość organizacji, czy też jest odwrotnie, a więc wielkość i skala działania oraz związana z nią rozpoznawalność OPP

wpływa na decyzje podatników dotyczące przekazania 1% podatku konkretnej organizacji. Wymaga to bardziej pogłębionych badań OPP wykraczających poza sferę finansów, a dążących w kierunku analizy działań marketingowych i zarządzania organizacjami, jak również badań podatników pod kątem motywów przekazywania 1% i wyboru OPP.

Podsumowanie

Dokonana w artykule analiza wskazuje na dużą rolę OPP w tzw. trzecim sektorze. Pomimo tego, że stanowią one tylko ok. 10% wszystkich organizacji pozarządowych, to gromadzą ok. 28% przychodów i ponoszą ok. 28% kosztów działalności tego sektora.

OPP wyróżniają się spośród innych organizacji pozarządowych katalogiem szczególnych uprawnień i przywilejów, które im przysługują, wśród których istotne znaczenie mają preferencje i przywileje podatkowe. Jednym w nich jest prawo do otrzymywania przychodów z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, którymi OPP mogą finansować swoją działalność w zakresie pożytku publicznego.

Wartości przekazywanych corocznie przez urzędy skarbowe odpisów 1% podatku należnego na rzecz OPP charakteryzują się tendencją wzrostową. Podobnie rośnie liczba podatników wskazujących w swoich zeznaniach podatkowych OPP – beneficjenta takiego wsparcia. Stanowią oni ok. 50% wszystkich podatników, co oznacza, że przy zachowaniu dotychczasowych trendów jest jeszcze duża przestrzeń do wzrostu wartości przekazywanych kwot i ich znaczenia w finansowaniu OPP.

Aktualne znaczenie tego źródła finansowania w całym sektorze OPP można uznać za znaczące, gdyż stanowi ono ok. 8,5% przychodów ogółem i pokrywa prawie 9% kosztów. W ostatnich latach można zaobserwować wzrost tego znaczenia, mierzony powyższymi relacjami. Najwyższe udziały występują w organizacjach o największej skali pozyskiwanych tą drogą przychodów. Mankamentem mechanizmu „1%” jest duża asymetria w rozkładzie przychodów z tego źródła wśród OPP, przez co realne korzyści z jego funkcjonowania osiąga tylko część organizacji. Wydaje się, że jednym z kierunków zmian w systemie finansowania OPP powinno być wypracowanie rozwiązań wspierających rozwój małych, lokalnych organizacji.

Literatura

- Dziuba J. (2017), *Preferencje podatkowe dotyczące działalności organizacji pozarządowych w polskim systemie podatkowym*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 478, *Finanse i rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju – edukacja, etyka, innowacje. Finanse*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław, s. 162-173.
- GUS (2016), *Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2016*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- GUS (2017), *Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2017*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- Kurleto M. (2008), *Organizacje pozarządowe w działalności pożytku publicznego*, Lexis-Nexis, Warszawa.
- Moroń D. (2012), *Organizacje pozarządowe – fundament społeczeństwa obywatelskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- MPiPS (2015), *Kodeks Dobrych Praktyk Organizacji Pożytku Publicznego*, www.mpips.gov.pl (dostęp: 1.04.2018).
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, Dz.U. z 2018 r., poz. 200.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, Dz.U. z 2018 r., poz. 450.
- [www 1] <https://www.finanse.mf.gov.pl/pit/statystyki> (dostęp 10.04.2018).
- [www 2] <http://sprawozdaniaopp.mpips.gov.pl> (dostęp: 10.04.2018).

THE IMPORTANCE OF 1% WRITE-OFF FROM PERSONAL INCOME TAX IN FUNDING PUBLIC BENEFIT ORGANIZATIONS IN POLAND

Summary: The article analyses the importance of revenues from 1% personal income tax in funding the activities carried out by public benefit organizations (PBO). Both the value of write-offs made by taxpayers and their number have been showing an upward trend in recent years. The importance of this source of funding in the entire PBO sector is significant as it constitutes approx. 8,5% of total revenues and covers almost 9% of costs, with the highest ratio occurring in the organizations characterised by the largest scale of revenues obtained this way. The deficiency of “1%” mechanism takes the form of an extensive asymmetry in the distribution of revenues from this source among PBOs, which results in its marginal importance in the majority of such organizations.

Keywords: non-governmental organization (NGO), public benefit organizations, tax, tax preferences, tax system.